

Vennenwandeling Stiphoutse Bossen-Oost

Introductie

Geschiedenis: Tot ongeveer 100 jaar geleden lagen de vijf vennen in een heidegebied tussen Gerwen/Nuenen, Lieshout en Stiphout op een dekzandrug ontstaan na de laatste ijstijd zo'n 10.000 jaar geleden: de Geeneindse Heide. In de crisisjaren van de vorige eeuw (1925 - 1935) is het totale gebied beplant met grove dennen en fijnsparren, de enige boomsoorten die op de voedselarme heidegrond wilden groeien. Zo veranderde de Geeneindse Heide langzamerhand in de Stiphoutse Bossen. Er wordt tegenwoordig gestreefd naar een gemengd bos, dus niet alleen naaldbomen maar ook met loofbomen zoals eiken, beuken en berken. Het geheel wordt hierdoor een stuk aantrekkelijker voor de diverse vogels en voor andere dieren. Maar ook voor de wandelende mens is er hierdoor steeds meer te genieten.

De wandeling voert langs alle vijf de vennen aan de Oostzijde van dit bosgebied (zie ook het kaartje met de route aanduiding). Bij ieder ven hebben we een korte beschrijving gegeven van relevante zaken. Wie op z'n gemak wandelt en goed rondkijkt zal er 1,5 tot 2 uur voor nodig hebben. Je wandelt niet alleen op de brede boswegen, maar ook op de smalle bos- en heidepaadjes. De start is op de 1^e Bosweg (P) en direct het bos in tegenover lantaarnpaal nr. 6. Let op: Niet geschikt voor rolstoelers.

Langdalven

Zo genoemd naar het laagst gelegen deel van de Stiphoutse Bossen. Het is tamelijk ondiep en het verlandt in snel tempo. In het water ontwikkelt zich veenmos dat de basis is voor het ontstaan van turf. Zo ver zal het hier niet gemakkelijk komen. Op de oevers vind je het kleine vlees etende plantje zonnedauw en natuurlijk dopheide (op de natte gedeelten) en struikheide (wat verder weg van het water).

Kulekesven

We weten niet waarom dit ven zo heet; feit is dat dit mooie ven een verstilte indruk maakt omdat het niet ligt aan een van de meest belopen bospaden. Ook hier vind je veenmos, kleine zonnedauw, dopheide en struikheide. Volg het smalle paadje vlak langs het ven naar de overkant en ga daar rechtdoor.

Kromven

Een klein maar betrekkelijk diep ven, in Stiphout ook wel Eiven genoemd naar de vorm ervan. Het bos stond voor 2014 tot aan de oever van het ven. Hier heeft de kap van het bos grote gevolgen gehad: flink verbrede oevers waar nu dopheide en struikheide begint op te komen. Het zaad zat bijna 100 jaar verborgen in de bodem en krijgt nu weer kans om te kiemen. Op de oostelijke oever zie je een drietal moerascypressen, exotische bomen die overigens prachtig staan en vooral in de

herfst kortdurend een schitterend rood effect hebben. Op de oevers zie je ook hier weer de kleine zonnedauw. De veel voorkomende braamstruiken vormen op den duur een bedreiging voor de ontwikkeling van de heide, maar wellicht zal hier ooit de boomkikker te vinden zijn.

Wasven

Zo genoemd omdat het verhaal gaat dat hier vroeger de schapen werden gewassen. Het verlandt in snel tempo. Jammer dat het grote gras (pijpestrootje) zich op de oevers zo snel ontwikkelt. Waren er nog maar schapen! Je kunt de wandeling om dit ven heen zowel links als rechtsom maken. Let ook op de groei van de pitrus in het ondiepe water.

Kikkerven

Zo genoemd naar het grote aantal kikkers dat hier (voorheen) voorkwam. Waar het informatiebord is geplaatst zie je ook (5m naar voren) een bomkrater uit de Tweede Wereldoorlog. Interessant is hier de uitgewaaide steile noordelijke oeverhelling. Dit is gebeurd na de laatste ijstijd toen voortdurend winden uit zuidwestelijke richting langdurig en krachtig over dit gebied (en over heel Zuid Nederland) waaiden. Zij hebben de vorming van alle heidevennen destijds veroorzaakt, ook in andere Brabantse en Noord Limburgse natuurgebieden.

Tot slot:

Het beheersplan van de vennen in dit gebied houdt o.a. in dat jaarlijks op de oevers alle zaailingen van grove dennen en berken moeten worden uitgeplukt. Dit om te voorkomen dat het bos weer bezit neemt van de oevers. Dit moet met de hand gebeuren en via een adoptieplan is geregeld dat Helmondse Scoutinggroepen dit plukwerk ieder jaar verrichten. Scouting Leonardus, Scouting Paulus en Scouting Jan Baloys hebben ieder hun eigen ven(nen) geadopteerd en IVN-Helmond zorgt voor de coördinatie van dit werk en voor de monitoring van het natuurherstel.

Wanneer je als wandelaar na je bezoek aan het Kikkerven weer richting Gerwenseweg gaat via de aangegeven route, kun je bemerken dat je na bijna een halve kilometer op de grens wandelt tussen natuurgebied en cultuurgebied (tussen de bossen en het boerenland). Hier zie je duidelijk dat de eerder genoemde dekzandrug hoger gelegen is dan de weilanden en akkers links van je. Voor vogels en zoogdieren ideaal omdat in ieder van de gebieden allerlei kansen liggen voor het vinden van voedsel maar ook voor schuilgelegenheid.

Kijk voor al onze activiteiten regelmatig op <https://www.ivn.nl/afdeling/helmond> daar vindt u mooie wandelingen die begeleid worden door een van onze natuurgidsen.